

Аліса ДЕРБАЛЬ

здобувачка ступеня магістра

за ОНП «Бізнес-дипломатія і GR-політики»

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

(м. Київ, Україна)

ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ВЕКТОРИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ

Ключові слова: ОЕСР, зовнішня політика, регуляторна політика, державне управління, реформи, показники ефективності.

В умовах сучасних суспільних викликів і загроз Україна одночасно з рухом до вступу в ЄС активно продовжує працювати над повноцінним членством в Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Для цього Кабінет Міністрів України визначив конкретні практичні кроки щодо приєднання України до правових інструментів та органів ОЕСР та відповідальні за їхнє втілення державні органи. У результаті такої діяльності в жовтні 2022 року ОЕСР визнала Україну потенційним членом і розпочала діалог щодо вступу.

На наше переконання, членство України в ОЕСР — це важливий вектор швидкого відновлення та ефективного розвитку держави (зокрема в повоєнний період). Адже, як засвідчує практика, на частку країн, що входять до ОЕСР, припадає понад 62 % світового валового внутрішнього продукту. Саме тому ОЕСР часто називають «клубом успішних країн». Водночас, беручи до уваги головне гасло ОЕСР «Кращі політики для кращого життя», що відображає місію цієї організації, її можна розглядати і як один із дієвих майданчиків аналітики та обміну досвідом у питаннях реформ і публічних політик.

Принагідно зазначимо, що Україна отримала від ОЕСР перелік пріоритетних інструментів, сформованих на підставі вже виконаних

заходів або поданих заявок, для розширення співпраці органів виконавчої влади України з ОЕСР. Всі заходи розподілені за періодами їх можливого впровадження — протягом дії воєнного стану, одразу після перемоги та під час подальшого відновлення України [1].

Умови та порядок набуття Україною статусу учасника визначено правилами та практикою ОЕСР, зокрема Резолюцією Ради з питань партнерства в органах ОЕСР [2]. Оскільки Україна прийняла запрошення, очікується, що ми зможемо впровадити ефективні, стійкі та справедливі регуляторні рамки у співпраці з усіма зацікавленими сторонами та досягти стратегічних, науково обґрунтованих та інноваційних результатів державної політики.

У лютому 2025 року підтримано запит України на приєднання до Комітету з питань регуляторної політики ОЕСР. Це засвідчує той факт, що наша країна взяла на себе зобов’язання на найвищому політичному рівні щодо чіткої загальнодержавної політики якості регулювання, з дотримання принципів відкритості уряду, створення інституційно-політичних механізмів для активного здійснення нагляду за процедурами регуляторної політики. Водночас, на думку експертів, Україна також має приєднатися до Рекомендації Ради ОЕСР щодо регуляторної політики й управління та сприяти спрощенню регуляторного середовища й ефективності на національному та субнаціональному рівнях державного управління [3].

Вважаємо за доцільне нагадати, що в сучасному науковому дискурсі питанням співпраці України та ОЕСР присвячено низку наукових статей. Окрім того, сформовано відповідну нормативно-правову базу, яка окреслює основні напрями та перспективи міжнародного співробітництва. Попри безумовну актуальність порушеної проблематики, серед численних наукових праць лише невелику кількість досліджень присвячено саме економічним аспектам проблеми. Наприклад, у статті Д. Комарницького [4] викладено теоретичні положення щодо нагальності участі України в міжнародних економічних організаціях і запропоновано напрями економічного розвитку загалом. Питання міжнародно-правового статусу ОЕСР та співпраці України в контексті європейської інтеграції досліджує В. Тичина [5].

Воєнні дії, що відбуваються в Україні, визначили прогалини в самій стратегії відновлення, зумовили прийняття економічно

необґрунтованих нормативно-правових актів, що не враховують думки громадськості та зачіпають інтереси суб'єктів господарювання. Однак у будь-якому разі концептуальні засади регуляторної політики в повоєнний період мають ґрунтуватись на власній стратегії, але з умовою функціонування нашої держави як повноцінного суб'єкта міжнародної спільноти.

ОЕСР є інституцією, що допоможе нашій країні з чіткими цілями та показниками ефективності, підтримає розроблення якісної регуляторної політики, що стимулюватиме сприятливе для бізнесу регуляторне середовище.

У межах Програми ОЕСР для України Комітет з регуляторної політики ОЕСР планує провести огляд регуляторної політики України. Цей огляд має відобразити зусилля України, спрямовані на поліпшення якості регулювання відповідно до Рекомендацій, та поділитись передовою регуляторною практикою, що допоможе усунути прогалини.

Отже, співпраця з Організацією економічного співробітництва та розвитку — це не про формальність, а про практичне впровадження європейських підходів до регуляторного управління, створення найкращих умов для ведення бізнесу та становлення України серед європейських держав. Зважаючи на перспективи України щодо вступу до ОЕСР, державним регуляторним органам потрібно активізувати співпрацю з експертами ОЕСР шляхом підготовки до проведення Огляду регуляторної політики у 2026–2027 роках та приєднання до Рекомендацій Ради ОЕСР щодо підвищення якості державного регулювання.

Список використаних джерел

1. Промова Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала під час засідання Ради ОЕСР / Департамент комунікацій Секретаріату Кабінету Міністрів України. 12.12.2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/promova-premier-ministra-ukrainy-denysa-shmyhalia-pid-chas-zasidannia-rady-oesr> (дата звернення: 05.05.2025).
2. Revised resolution of the council on partnerships in OECD Bodies. Adopted by the Council at its 1452nd session, on 6 July 2022. URL: [https://one.oecd.org/document/C\(2012\)100/REV2/FINAL/](https://one.oecd.org/document/C(2012)100/REV2/FINAL/) (дата звернення: 05.05.2025).

3. Деякі питання співробітництва Кабінету Міністрів України та Організації економічного співробітництва та розвитку в контексті діалогу щодо вступу до Організації : постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2023 № 1165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1165-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.05.2025).
4. Комарницький Д. С. Участь України в міжнародних економічних організаціях як адміністративно-правова форма державної підтримки експорту. *Право та державне управління*. 2023. № 2. С. 468–473. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.2.67>.
5. Тичина В. П. Міжнародно-правові особливості набуття членства в ОЕСР. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2020. № 47, т. 2. С. 132–137. DOI: <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.47-2.28>.